

תקנות המכס (תיקון), התשס"ח-2008

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 68(א), 70(ב) ו-232 לפקודת המכס¹, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד: הכנסת², וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, אני מתקין ותקנות אלה:

תיקון תקנה 1. בתקנה 12 לתקנות המכס, התשכ"ז – 1965⁴ (להלן – התקנות העיקריות) –

12

(1) לפני הגדרת "מחסן דלק" יבוא:

"העברה ישירה" – העברת ישירה של טובין מכלי טיס למסוף פנימי או העברת טובין מכלי טיס למסוף חיצוני באמצעות מסוף שינוע או מסוף פנימי וכן העברה ישירה של טובין מאחד המסופים האמורים אל כלי טיס."

(2) בהגדרת "מחסן מסוף מטענים", אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) להחסנת טובין המיובאים בהובלה אווירית ומועברים בהעברה ישירה מכלי הטיס למחסן או המיועדים ליצוא בחובלה אווירית ומועברים בהעברה ישירה מן המחסן לכלי הטיס, לרבות לשם ריקון או פיצול, או אריזה ליצוא (להלן – מחסן מסוף מטענים אווירי)."

(3) בהגדרת "מחסן מסוף קירור" אחרי "(1)" יבוא "או (3)";

(4) אחרי הגדרת "מחסן רכב" יבוא:

"מסוף חיצוני" – מחסן מסוף מטענים אווירי שאינו מסוף פנימי;

"מסוף פנימי" – מחסן מסוף מטענים אווירי הנמצא בתוך תחום נמל התעופה בן-גוריון וחוא בעל גישה ישירה לשטח מבצעי בהגדרתו בכללי רשות שדות התעופה (כניסה לשטחים מוגבלים), התשמ"ג-1983⁵ (להלן – שטח מבצעי);

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 69, התשס"א, עמ' 166.
³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ז, עמ' 348.
⁴ ק"ת התשכ"ז עמ' 274.
⁵ ק"ת התשמ"ג, עמ' 1097.

"מסוף שינוע" – מחסן בתחום נמל הזענופה בן גוריון בעל גישה ישירה לשטח מבצעי, שנועד לשהיית קצרת מועד של טובין שהם אחד מאלה:

- (1) טובין המיובאים בחובלה אוירית לצורך העברתם למסוף היצוני או למסוף פנימי;
- (2) טובין המיועדים ליצוא בחובלה אוירית והועברו לשם כך ממסוף היצוני או ממסוף פנימי."

תיקון תקנה 2. בתקנה 15 לתקנות העיקריות, אחרי תקנת משנה (א4) יבוא:

15

"(א5) המבקש רישיון למחסן מסוף מטענים אווירי או למסוף שינוע או חידושם, ימציא למנהל אחד מאלה:

- (1) ערבות בנקאית שניתן לממשה ללא תנאי מתאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981,⁶ לתנחת דעת המנהל, בסכום השווה לחמישה אחוזים ממוצע מסי היבוא היומי;

"ממוצע מסי היבוא היומי" – סך המסים החלים על הטובין שאוחסנו במחסן מסוף מטענים אווירי או במסוף שינוע באחד עשר החודשים הראשונים של שנת המס כהגדרתה בפקודת מס הכנסה⁷ (לחלן – שנת המס) מחולק ב-335, ולגבי בקשה לרישיון חדש - סך המסים המשוער בשנת המס הבאה כאילו יפעל מחסן מסוף המטענים האווירי או מסוף השינוע באחד עשר החודשים הראשונים של שנת המס, מחולק ב-335.

- (2) אישור מחברת ביטוח, לתנחת דעתו של המנהל, בקשר לביטוח הטובין, לרבות בשל המסים שיחוב בעל הרישיון למחסן לרשות המכס."

תיקון תקנה 3. בתקנה 17 לתקנות העיקריות, אחרי תקנת משנה (ה) יבוא:

17

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.
⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

רשיון למחסן מסוף מטענים אוירי, יכול שיינתן להחסנת טובין מיובאים בלבד או מיוצאים בלבד או מיובאים ומיוצאים, ולסוגים מסוימים של טובין, הכל כפי שיורה המנהל." (נ)

4. החלפת תקנה 4. במקום תקנה 19 לתקנות העיקריות יבוא:

19

19. (א) במבקש רישיון למחסן רשוי או חידושו, בבעל רשיון, בבעל שליטה או בנושא משרה בו, יתקיימו, בכל עת, כתנאי למתן הרישיון, לחידושו או לחחזקה בו, כל רישיון או לחידושו אלה:

(1) לא הורשע בעבירה, בישראל או מחוצה לה, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה ויתר נסיבות העניין אין הוא ראוי להיות בעל רישיון למחסן רשוי, בעל שליטה או נושא משרה בו;

(2) לא הוגש נגדו כתב אישום, בישראל או מחוצה לה, בשל עבירה שבוצעה בישראל או מחוצה לה, אף אם טרם ניתן לגביה פסק דין סופי, ובלבד שהמנהל קבע, על פי חוות דעתו של היועץ המשפטי לרשות המכס, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, ויתר נסיבות העניין, אין הוא ראוי להיות בעל רשיון למחסן רשוי, בעל שליטה בבעל רשיון או נושא משרה בו;

(3) לא נפתחה נגדו חקירה פלילית, בישראל או מחוצה לה, בשל חשד לעבירה שבוצעה בישראל או מחוצה לה, ובלבד ששוכנע המנהל, באישור היועץ המשפטי לממשלה, שלאור היקף הראיות לכאורה שנאספו בחקירה וכן לאור מהותה, חומרתה או נסיבותיה של העבירה הנחקרת, ויתר נסיבות העניין, אין הוא ראוי לשמש בעל רשיון למחסן רשוי, בעל שליטה בבעל רשיון או נושא משרה בו.

(4) לא נפסל לשירות המדינה על פי החלטת בית דין למשמעת של עובדי המדינה, או לשירות המשטרה על פי החלטת בית דין למשמעת של המשטרה או לשירות חובה בצבא הגנה לישראל על פי פסק דין של בית דין מוסמך.

(ב) המנהל רשאי שלא ליתן רישיון למחסן רשוי או שלא לחדשו אם שוכנע כי קיים חשש סביר לפגיעה בבטחון המדינה או בטובת הציבור.

(ג) לא התקיים תנאי מהתנאים שבתקנת משנה (א) או (ב), לא יינתן רישיון ואם ניתן, יהא המנהל רשאי לבטלו.

(ד) המנהל לא יסרב ליתן רישיון מחסן רשוי והרישיון לא ייבטל כאמור בתקנת משנה (ג), אלא לאחר שניתנה למבקש הרישיון למחסן רשוי או חידושו, לבעל הרישיון, לבעל שליטה או לנושא משרה בו, לפי העניין, הזדמנות להשמיע את טענותיו

(ה) לעניין תקנה זו, "שליטה" ו"נושא משרה" - כהגדרתם בתקנה 23(א).

תיקון תקנה 23 5. בתקנה 23(ג) לתקנות העיקריות, בסופה יבוא:

"(3) מחסן מסוף מטענים ומסוף שינוע יוחלו באמצעות מחשב שיאפשר איתור המכולות או הטובין במחסן; כמו כן יתקין בהם בעל הרישיון מסוף וצידד אחר הקשור למחשב של רשות המכס והמאפשר הזנה וקבלה של נתונים על הכנסת מכולות או טובין למחסן והוצאתם ממנו, וכל נתון או פרט אחר כפי שיוורה המנהל."

החלפת 6. במקום תקנה 123 לתקנות העיקריות יבוא:
תקנה 123

"העברת 123 (א) בתקנה זו -
שליטה או
פיקוח
ואחסנת
טובין

"אמצעי שליטה", בתאגיד - כל אחד מאלה:

(1) זכות ההצבעה באסיפה הכללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) הזכות או היכולת למנות, לבד או עם אחר, דירקטור או מנהל כללי,

ובתאגיד שאינו חברה - בעלי תפקידים דומים; לענין זה -

(א) יראו את מי שמינה לירקטור או מנהל בתאגיד כבעל הזכות למנותו;

(ב) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;

(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;

(4) הזכות לחלק ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו, בעת פירוקו;

(5) הזכות למניה המקנה זכות מהזכויות המפורטות בפסקאות (1) עד (4) או זכות דומה אחרת בתאגיד שאינו חברה;

"בעל ענין" ו-"נושא משרה" - כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט - 1999,⁸ במישרין או בעקיפין;

"דבוקת שליטה" - החזקה באמצעי שליטה מסוג מסוים בשיעור העולה על עשרים וחמישה אחוזים מסך אמצעי השליטה מאותו סוג;

"החזקה", "רכישה" ו"החזקת ניירות ערך או רכישתם ביחד עם אחרים", ביחס לאמצעי שליטה - כמשמעותן בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968,⁹ בשינויים המחויבים;

"החזקה חודגת" - החזקת שליטה, דבוקת שליטה או החזקה מיוחדת, במישרין או בעקיפין;

"החזקה מיוחדת" - החזקה באמצעי שליטה מסוג מסוים בשיעור העולה על ארבעים וחמישה אחוזים מסך אמצעי השליטה מאותו סוג;

"העברה", לענין אמצעי שליטה ושליטה, והחזקה בהם - לרבות הקניית זכות;

⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

"הקניית זכות" – לרבות הקניית זכות שימוש, שכירות או שעבוד, בין בעסקה רצונית ובין על פי דין, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בבת אחת ובין בחלקים, בין בעסקה אחת ובין בסדרת עסקאות;

"חברות מעטים" ו-"קרוב" – כמשמעותם בסעיף 76 לפקודת מס הכנסה;

"חברה קשורה" ו-"חברת רישומים" – כמשמעותן בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968.

"שליטה" – היכולת לכוון את פעילותו של תאגיד, בין לבד ובין יחד עם אחרים או באמצעותם, בין במישרין ובין בעקיפין, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או מנהל בתאגיד;

בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד, אם מתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מחזיק בעשרה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;

(2) הוא מחזיק בשיעור הגדול ביותר של אמצעי שליטה מסוג כלשהו בתאגיד בכל עת, או שלא קיים גורם אחר המחזיק, לבדו או יחד עם אחרים, אמצעי שליטה מסוג כלשהו בשיעור העולה על אחזקותיו באותו סוג של אמצעי שליטה;

(3) ביזו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד מכוח הוראה בתקנון התאגיד או בהסכם, למעט הכוח למנוע קבלת החלטות שעניינן הנפקה של אמצעי שליטה בתאגיד או הכוח למנוע קבלת החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם;

(ב) רישיון מחסן רשוי יינתן בידי המנחל, בשים לב לזהות המתחזקים באמצעי שליטה במבקש להיות בעל רשיון.

(ג) המנהל רשאי לראות בהעברת אמצעי שליטה בבעל רשיון, בניגוד לתקנה זאת, כהפרת תנאי הרשיון, ואולם לא יקבע כאמור אלא לאחר שניתנה לבעל הרשיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ד) לא יועברו אמצעי שליטה בבעל רשיון, בשיעור העולה כדי החזקה חורגת, אלא אם כן המנהל נתן לכך אישור בכתב ומראש ובתנאים שהורה.

(ה) החלטת המנהל בדבר מתן אישור כאמור בתקנת משנה (ז), תינתן בתוך 90 ימים מהיום שבו הגיעה לידיו בקשה מפורטת בכתב, בצירוף הצהרה בנוסח שבתוספת השתיים עשרה, זולת אם החליט להאריך את התקופה ב-60 ימים נוספים, מטעמים שיירשמו; במנין הימים האמורים לא יובא בחשבון הזמן שחלף מהמועד שבו דרש המנהל לפי תקנת משנה (ד) פרטים נוספים הדרושים לו לבדיקת הבקשה, עד לקבלתם.

(ו) נתן המנהל אישור להחזקה חורגת של אמצעי שליטה בבעל רשיון בידי אדם (להלן – המחזיק), רשאי הוא להגביל את שיעור ההחזקות בידי המחזיק, לפי אישור זה, לרבות בדרך של הסכמים ובכלל אלו הסכמי הצבעה; על העברה נוספת של אמצעי שליטה בבעל הרשיון למחזיק תחול תקנת משנה (ד); האמור בתקנת משנה זאת לא יחול על אישור שנתן המנהל לבעל רשיון לגבי החזקה מיוחדת של מחזיק באמצעי שליטה, בשיעור העולה על חמישים אחוזים, אשר רשאי להגדיל את החזקותיו בהחזקה המיוחדת בחברה, בלא שבעל הרשיון נדרש לאישור נוסף.

(ז) הועברו אמצעי שליטה בבעל הרשיון בשיעור העולה כדי החזקה חורגת בלי שהתקבל לכך אישור מראש, לרבות עקב מימוש שעבוד, או מימוש זכות אחרת שהוקנתה לנעבר, ידווח על כך בכתב בעל הרשיון ויגיש למנהל בקשה לאישור ההחזקות בידי הנעבר, הכל בתוך 48 שעות, וכל אישור קודם שניתן להחזקה החורגת באותם אמצעי שליטה, יפקע; לעניין תקנת משנה זאת, הועבר או הוקנה לנעבר – לרבות אם נמנעת ממי שמחזיק בהחזקה חורגת לכתחילה היכולת להפעיל את מלוא הזכויות מכוח החזקה בהן בחתאם לאישור שניתן לו, ולרבות עקב כינוס נכסים או מימוש שעבוד שהוטל על זכויותיו האמורות.

(ח) המנהל רשאי לא לאשר העברת אמצעי שליטה בשיעור העולה כדי החזקה חורגת בבעל רשיון, אם יש לו יסוד סביר להניח כי בעקבות העברתם, יתקיים בבעל הרשיון או בבעל שליטה אחד התנאים הפוסלים קבלת רשיון, חידושו או החזקת בו לפי תקנה 19.

(ט) בעל רשיון יקבע בתקנונו הוראות שיבטיחו כי בעל החזקה חורגת או בעל ענין בבעל רשיון, ידווח לבעל הרשיון על הקניית זכות כלשהי לגבי החזקותיו בבעל הרשיון או העברת אמצעי השליטה בדרך אחרת, וכן על כל שינוי במחזיקים באמצעי שליטה בו, של מי שהוא או שנעשה במישרין או בעקיפין- בעל החזקה חורגת או בעל ענין, ככל שהדבר בידיעתו, מיד עם הקניית הזכות או העברתה כאמור.

(י) בעל רשיון ידווח למנהל, לפי מיטב ידיעתו, על כל שינוי בהחזקות באמצעי שליטה בו, של מי שהוא בעל ענין או מחזיק בהחזקה חורגת; דיווח כאמור ייעשה בסמוך, ככל האפשר, לאחר שנודע לו השינוי ולא אאוחר מ-7 ימים לאחריו ויכלול את שמו של מי שנעשה או חדל להיות בעל ענין, בעל שליטה, בעל דבוקת שליטה או בעל החזקות מיוחדות ותאריך האירוע.

(יא) על אף האמור בתקנת משנה (י), חברה שניירות הערך שלה נרשמו למסחר בבורסה, לרבות בורסה בחו"ל – תשלח למנהל במקביל למשלוח לרשות ניירות ערך, דיווח מיידי לעניין השינויים כאמור בתקנה זאת.

(יב) לא יותר למחזיק באמצעי השליטה העולה כדי החזקה חורגת ואשר לגביו ניתן הדיווח, כאמור בתקנות משנה (י) ו-(יא), שימוש באמצעי השליטה האמורים בפסקאות (1), (2) ו-(5) להגדרת אמצעי שליטה, עד למתן אישורו של המנהל לשינוי בהחזקות בעל הרשיון; הוראות לעניין זה ייקבעו בתקנונה של החברה.

(יג) בעל רשיון יעשה כמיטב יכולתו למנוע מאדם לפעול מכוח החזקות חורגות, ככל שהן בידיעתו ובכלל זה, בעל הרשיון לא יאפשר לאדם להצביע באסיפה הכללית של בעל הרשיון אלא אם כן קיים להחזקות אלה אישור תקף מאת המנהל.

(יד) המנהל רשאי לדרוש מידע נוסף מבעל הרשיון ביחס לכל מי שהוא בעל החזקה חורגת או בעל ענין בבעל הרשיון במישורין או בעקיפין או שהגיש בקשה לקבלת אישור כאמור לפי תקנות משנה (ב) ו-(ד).

(טו) הועברו אמצעי שליטה בבעל רשיון בשיעור העולה כדי החזקה חורגת ולא נתקבל לכך אישור המנהל בהתאם לתקנות אלה, וכתוצאה מכך עלה השיעור היחסי של החזקותיו של מחזיק אחר בבעל הרשיון לשיעור שטעון אישור לפי תקנות אלה, (להלן – החזקותיו היחסיות), לא יידרש בעל הרשיון לאישור נוסף בשל החזקותיו היחסיות של האחר כל עוד לא חלפו ששה חודשים מיום שעלו החזקותיו היחסיות של האחר; חלפו ששה חודשים מיום שעלו החזקותיו היחסיות כאמור, ולא ניתן לבעל הרשיון אישור המנחל לפי תקנות אלה, לא יקנה בעל הרשיון אפשרות לבעל החזקות היחסיות להפעיל זכות מכוח החלק בחזקותיו היחסיות שלגביו לא ניתן לו אישור, וזאת הזכות להשתתף ברווחי החברה ובמניות הטבה, אלא אם כן קיבל אישור כאמור.

(טז) לא יינתן רשיון ולא יחודש אלא לתאגיד שתקנונו תואם את הוראות תקנה זאת.

(יז) ניהול המחסן והפיקוח עליו יהיו באמצעות מנהל מחסן כפי שדווח במועד מתן הרשיון או חידושו ולא יועבר לאחר, כולו או מקצתו, ללא אישור המנהל בכתב ומראש; בתקנת משנה זאת, "מנהל מחסן" – לרבות, מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, סגן מנחל כללי וכל ממלא תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה.

(יח) המנהל רשאי לא לאשר העברת ניהול המחסן והפיקוח עליו, כאמור בתקנת משנה (יז), אם יש לו יסוד סביר להניח כי בעקבות העברתם, יתקיים בבעל הרשיון או בבעל שליטה אחד התנאים הפוסלים קבלת רשיון, חידושו או החזקת בו לפי תקנה 19.

(יט) בעל רשיון של מחסן רשוי כללי (להלן בתקנה זו – בעל המחסן), לא יחסין במחסנו האמור טובין אם לפני אחסנה ובסמוך לה נתקיים אחד מאלה:

(1) הטובין המוחסנים במחסן (להלן – הטובין), הם בבעלות מי שלו או לקרובו הבעלות במקרקעין עליהם בנוי המחסן;

(2) הטובין הם בבעלות תאגיד, למעט חברת מעטים, ובידי בעל המחסן השליטה בתאגיד ;

(3) הטובין הם בבעלות חברת מעטים ובעל המחסן נמנה על חמשת בני האדם השולטים בה. לענין פסקה זו - אין נפקא מינה מהו אחוז השליטה של בעל המחסן ;

(4) השליטה בתאגיד שהוא בעל הטובין ובתאגיד שהוא בעל המחסן נתונה בידי אותו אדם, או שאדם אחד מנהל בשני התאגידים ;

(5) הטובין הם בבעלות אדם שלדעת המנהל יש לו יחסים מיוחדים עם בעל המחסן או שאותו אדם שולט שליטה עקיפה בעניניו של בעל המחסן.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (יט) בעל רשיון של מחסן מסוף מטענים אוירי, מחסן קירור או מחסן כימיקלים רשאי לאחסן בו טובין שנתקיים בהם האמור בתקנת משנה (יט), ובלבד שמסר על כך הודעה מראש ובכתב למנהל; הודעה כאמור יכול שתהיה כללית או לטובין מסוימים.

(כא) על אף האמור בתקנות משנה (יט) רשאי המנהל, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להתיר אחסנתם של טובין אף אם לא נתקיימו הוראות תקנת משנה (יט).

7. תיקון תקנה 23 לתקנות העיקריות, אחרי תקנת משנה (ה) יבוא:

"(ו) העברת טובין מכלי טיס למחסן מסוף מטענים אוירי ולמסוף שינוע תהיה בדרך הקצרה ביותר, במהירות המרבית וללא שהיות ; המנהל רשאי להורות על צורת ההעברה ותנאיה, לרבות סוג הרכב, סגרים ושמירה.

(ז) אין לאחסן או להחזיק טובין במסוף שינוע למשך יותר מ- 24 שעות."

תיקון 8. בתוספת השישית לתקנות העיקריות, בחלק ה' -
התוספת
השישית

(1) בפרט 7 במקום "בתקנה 15(ב) יבוא "בתקנה 15";

(2) אחרי פרט 8 יבוא:

"9. אישור עורך דין כי תקנון בעל הרישיון למחסן תואם תקנות אלה. "

תיקון 9. בתוספת השביעית לתקנות העיקריות -
התוספת
השביעית

(1) בסעיף 1, בטבלה -

(א) בפרט 7, אחרי פסקה (2) יבוא:

טור א'	טור ב'	טור ג'
סוג המחסן	נפח או שטח קרקע מזערי	מיקום המחסן או מרחק מרבי מבית המכס ירושלים, מרכז (ראשון לציון), חיפה, אשדוד, אילת, נמל תעופה בן גוריון, מסוף מעבר נהר הירדן

	תצרים	סגור	
"(3) כמשמעותו בפסקה	2,000	3,000	7 ק"מ מתחום נמל תעופה בן גוריון
(3) להגדרתו בתקנה			

12

(ב) אחרי פרט 7 יבוא:

טור א'	טור ב'	טור ג'
טוג המחסן	נפה או שטח קרקע מזערי	מיקום המחסן או מרחק מרבי מבית המכס ירושלים, מרכז (ראשון לציון), חיפה, אשדוד, אילת, נמל תעופה בן גוריון, מסוף מעבר נהר הירדן
	סגור	חצרים

"7א מסוף שינוע	-	בתחום נמל תעופה בן גוריון
----------------	---	---------------------------

(2) אחרי סעיף 6 יבוא:

"7. מחסן מסוף מטענים אוירי יכלול שטח סגור ושטח חצרים כמפורט בטור ב'
בטבלה שבסעיף 1".

10. אחרי התוספת האחת עשרה יבוא:
הוספת
תוספת
שתיים
עשרה